

Slovensk	536
Dátum:	27.11.2012
Príloha číslo:	2466
Prílohy	

Trd

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudcom JUDr. Erikom Vargom v právnej veci
žalobkyne: Mária [redacted] zast.
BAKO JANČIAR LEVRINC – advokáti s. r. o., so sídlom J. Kozáčka 13E, Zvolen, IČO:
36 859 842, proti **žalovanému:** Slovenský rybársky zväz, ul. Andreja Kmeťa, Žilina, IČO:
00 178 209 o zaplatenie 18.298,97 € s príslušenstvom takto

r o z h o d o l :

Žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 18 298,97 eur, spolu s 9%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 18 298, 97 eur odo dňa nasledujúceho po podaní žaloby do zaplatenia **z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Žalobou došlou tunajšiemu súdu dňa 13. 03. 2012 sa žalobkyňa domáhala zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 18.298,97 € s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia na tom skutkovom a právnom základe, že žalovaný užíva bez právneho dôvodu a bez poskytnutia primeranej náhrady, resp. peňažného plnenia za užívanie pozemky, na ktorých sa nachádza Vodná nádrž Tachty a ktoré pozemky patria do výlučného vlastníctva, resp. podielového spoluvlastníctva žalobkyne. Žalobkyňa žiadala zaplatenie bezdôvodného obohatenia späť za 2 roky, t.j. od 12.3.2010 – 12.3.2012, resp. (pri niektorých pozemkoch) od 1.1.2011 do 12.3.2012 vychádzajúc pri stanovení primeranej náhrady zo znaleckého posudku č. 70/2011 zo dňa 27.9.2011, vypracovaného znalkyňou Ing. Priškou Pavlíkovou, kde jednotková všeobecná hodnota za prenájom nehnuteľností bola určená vo výške 0,08 eur za 1 m² ročne, resp. 0,00021917808 eur za 1 m² denne. Žalobkyňa dennú resp. ročnú sadzbu znalkyňou určenej všeobecnej hodnoty za prenájom nehnuteľností násobila dĺžkou žalovaného obdobia a rozlohou pripadajúcou na jej spoluvlastnícke podiely, čím dospela k žalovanej sume 5.281,25 eur za pozemky v katastrálnom území Večelkov (35.099,88 m²) a 13.017,72 eur za pozemky v katastrálnom území Tachty (92.950,24 m²).

Žalovaný v písomnom vyjadrení namietal svoju povinnosť poskytnúť žalobkyni finančné plnenie za užívanie pozemkov a uviedol, že Vodná nádrž Tachty je považovaná za vodný tok. Vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky, pričom štát správu vodných nádrží zveril Slovenskému vodohospodárskemu podniku (ďalej len SVP), š.p.. Vo Vodnej nádrži Tachty bol zriadený chovný rybársky revír a výkon rybárskeho práva (patriaceho štátu) Ministerstvo pôdohospodárstva pridelo Slovenskému rybárskemu zväzu – žalovanému. Na základe týchto skutočností žalovaný dňa 5.10.2004 uzavrel so SVP, š.p. Banská Štiavnica ako správcom vodných nádrží Zmluvu o podmienkach výkonu rybárskeho práva na vodných nádržiach v správe správcu. Vychádzajúc z uvedeného žalovaný žiadal zamietnuť žalobu, nakoľko podľa jeho názoru neužíva pozemky žalobkyne, ale len vodu vo vlastníctve štátu, s ohľadom na to, že žalovanému bol pridelený výkon rybárskeho práva, má aj právny dôvod na užívanie vodnej nádrže a žiadnym spôsobom sa neobohatila na úkor žalobkyne, nakoľko nemá prospech získaný plnením bez právneho dôvodu.

V písomnej replike žalobkyňa uviedla, že nie je preukázané, resp. podložené relevantnými dôkazmi, že Vodná nádrž Tachty je vodný tok. Pokiaľ by tomu tak aj bolo, vodné toky podľa predpisov občianskeho práva nie sú súčasťou pozemku. Žalobkyňa nespochybňuje oprávnenosť výkonu rybárskeho práva žalovaným, ale namietla bezplatné užívanie pozemkov tvoriacich dno a brehy vodnej nádrže, ergo bezdôvodné obohatenie žalovaného spočíva nie vo výkone rybárskeho práva, ale v užívaní pozemkov bez poskytnutia primeraného protiplnenia a bez právneho titulu. Verejnoprávne oprávnenie na výkon rybárskeho práva neoprávňuje žalovaného na bezplatné užívanie pozemkov tvoriacich dno a brehy rybníka (vodnej nádrže), ktoré mu nepatria. Vodná nádrž Tachty podľa žalobkyne nemá charakter vodnej stavby, nakoľko na jej uskutočnenie nebolo vydané povolenie orgánu štátnej vodnej správy, nie je ani evidovaná ako vodná stavba v evidencii katastra nehnuteľností.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, oboznámil sa s vyjadreniami účastníkov konania, ostatným obsahom spisu, na základe čoho ustálil medzi účastníkmi konania nesporný skutkový stav spočívajúci v okolnosti, že žalobkyňa je výlučnou, resp. podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území Večelkov, obec Večelkov, okres Rimavská Sobota, vedených na listoch vlastníctva č. [REDACTED]

[REDACTED] a nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území Tachty, obec Tachty, okres Rimavská Sobota, a to na listoch vlastníctva č. [REDACTED]

[REDACTED], ktoré nehnuteľnosti sú evidované ako trvalé trávne porasty, orná pôda a ostatné plochy nachádzajúce sa mimo zastavaného územia obce.

Z predložených listinných dôkazov - Potvrdenia Ministerstva pôdohospodárstva o vytvorení rybárskych revírov zo dňa 23. 03. 2003 a jeho prílohy, Zmluvy o podmienkach výkonu rybárskeho práva na vodných nádržiach v správe SVP uzavretej dňa 05. 10. 2004, Zoznamu vodných nádrží v správe SVP, š.p. Banská Štiavnica ďalej nesporne vyplýva, že v objekte vedenom v databáze vodných nádrží ako Vodná nádrž Tachty, ktorá sa nachádza na pozemkoch patriacich žalobkyni bol zriadený chovný (kaprový) revír č. 3-5810-1-2 s rozlohou 28 ha, kde výkon rybárskeho práva bol štátom pridelený žalovanému. Uvedené skutkové okolnosti v konaní nie sú sporné, preto súd nevyhovел dôkaznému návrhu žalovaného „požiadať o vyjadrenie k nami uvádzaným skutočnostiam Ministerstvo životného

prostredia SR....ako i Slovenský vodohospodársky podnik...". Pokiaľ mal žalovaný na mysli aj vyjadrenie sa navrhovaných orgánov k ním uvádzanej neexistencii bezdôvodného obohatenia, také vyjadrenie je bezpredmetné, nakoľko sa nejedná o dôkaz, ale o právne posúdenie, ktoré je úlohou súdu.

Na nariadenom pojednávaní žalovaný v reakcii na písomné podanie žalobkyne uviedol, že tvrdenie žalobkyne, že sa jedná o rybník je mylné, v danom prípade ide v zmysle definície §-u 2 zákona o vodách (správne § 2 zákona o rybárstve) o vodný tok, konkrétne vzdutie a toto vodné dielo je v správe SVP v Banskej Štiavnici.

Žalobkyňa na pojednávaní (prostredníctvom právneho zástupcu) doplnila, že nepochybne sú naplnené pojmové znaky rybníka, nakoľko je na to vodná plocha výslovne určená. Ak by aj išlo o vodný tok v zmysle úpravy Občianskeho zákonníka, tento nie je súčasťou pozemku, a teda žalovaný nemá oprávnenie užívať pozemky nachádzajúce sa pod vodnou plochou.

Sporným medzi účastníkmi konania bol charakter predmetnej vodnej plochy a existencia povinnosti úhrady za používanie pozemkov žalobkyne.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 120 ods. 2 OZ stavby, vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) je vodným tokom vodný útvar trvalo alebo občasne tečúcich povrchových vôd po zemskom povrchu v prirodzenom koryte alebo v umelom koryte, ktoré je jeho súčasťou, a ktorý je napájaný z vlastného povodia alebo z iného vodného útvaru. Vodným tokom sú aj vody v slepých ramenách, mŕtvych ramenách a odstavených ramenách, ak sú ovplyvňované hydrologickým režimom vodného toku, ako aj vody umelo vzduté v koryte. Vodným tokom zostávajú aj povrchové vody, ktorých časť tečie pod zemským povrchom alebo zakrytými úsekmi.

Podľa § 43 ods. 2 vodného zákona ak preteká vodný tok po pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha so spôsobom využitia pozemku ako vodný tok, je tento pozemok korytom. Ak preteká vodný tok po pozemku, ktorý nie je takto evidovaný v katastri nehnuteľností, je korytom pozemok tvoriaci dno a brehy, v ktorých otekajú vody až po brehovú čiaru.

Podľa § 52 ods. 1 písm. c) vodného zákona vodnými stavbami sú stavby, prípadne ich časti, ktoré umožňujú osobitné užívanie vôd alebo iné nakladanie s vodami. Vodnými stavbami sú najmä priehrady, vodné nádrže, rybníky, hate, hrádze a iné stavby potrebné na nakladanie s vodami.

Podľa § 26 ods. 7 vodného zákona ak nemožno zriadiť vodné stavby, ktorými sa upravuje, mení alebo zriaďuje koryto, vodné stavby na ochranu pred povodňami, priehrady, nádrže, vodné stavby, ktoré sa zriaďujú na plavebné účely na cudzej nehnuteľnosti prostredníctvom prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva alebo zriadením práva vecného bremena, možno vo verejnom záujme potrebnú nehnuteľnosť alebo právo k nej, ak ju nemožno získať dohodou, vyvlastniť podľa osobitného predpisu.

Podľa § 26 ods. 9 vodného zákona za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku podľa odsekov 6 a 7 patrí ich vlastníkom náhrada podľa osobitného predpisu. V sporoch o náhradu rozhoduje súd.

Odkazy na osobitný predpis v obidvoch citovaných ustanoveniach smerujú k štvrtej časti zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), upravujúcej inštitút vyvlastnenia.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 139/2002 Z.z. o rybárstve rybárstvo je súhrn činností zameraných na zachovanie, zveľaďovanie, ochranu genofondu rýb a optimálne využívanie produkcie ichtyofauny ako prírodného bohatstva Slovenskej republiky.

Podľa § 2 ods. 2 písm. c) zákona o rybárstve vodný tok je vodný útvar trvalo alebo občasne tečúcich povrchových vôd po zemskom povrchu v prirodzenom koryte alebo v umelom koryte, ktorý je napájaný z vlastného povodia alebo z iného vodného útvaru. Vodný tok je aj slepé rameno, mŕtve rameno a odstavené rameno, ak sú ovplyvňované hydrologickým režimom vodného toku, ako aj povrchové vody umelo vzduté v koryte vodného toku. Vodný tok sú aj povrchové vody, ktorých časť tečie pod zemským povrchom alebo zakrytými úsekmi.

Podľa § 2 ods. 2 písm. d) zákona o rybárstve rybník je ovládateľná vodná nádrž vybudovaná na chov rýb s možnosťou vykonávania pravidelných intenzifikačných a melioračných opatrení,

Podľa § 3 ods. 1 zákona o rybárstve rybársky revír je ministerstvom určená a hranicami vymedzená vodná plocha.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o rybárstve Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky rozhodnutím vytvára z vodných tokov, vodárenských nádrží a ostatných vodných plôch rybárske revíry, vedie ich evidenciu a určuje účel ich využitia.

Podľa § 4 ods. 1 – 3 veta prvá zákona o rybárstve je rybárske právo oprávnenie chrániť, chovať a loviť ryby vo vodách určených ako rybárske revíry a ulovené ryby si privlastňovať, ako aj oprávnenie užívať na to v nevyhnutnej miere pobrežné pozemky. Rybárske právo patrí štátu. Ministerstvo prideli Slovenskému rybárskemu zväzu výkon rybárskeho práva vo vodných tokoch.

objektu nachádzajúceho sa na pozemku žalobkyne. V jeho majetkovej sfére sa musí prejavíť úbytok spočívajúci v úhrade za užívanie cudzích nehnuteľností a jeho dispozícia (v danom prípade udelenie výkonu rybárskeho práva) s predmetom vlastníctva je z tohto hľadiska právne irelevantná, rovnako by tomu bolo aj v prípade, keby pri riadnom uhrádzaní nájomného vlastníkom objektu túto povinnosť (uhrádzať nájomné) preniesol na nájomcu, nakoľko by išlo výlučne o úpravu vzťahu k nájomcovi, bez akéhokoľvek vplyvu na vzťah k majiteľovi pozemkov - žalobkyni (obdobná situácia ako v prípade žaloby vlastníka pozemku titulom bezdôvodného obohatenia za neplatenie úhrad za užívanie pozemku voči vlastníkovi domu nachádzajúceho sa na jeho pozemku, kde pasívne legitimovaným je nepochybne vlastníkom domu, nie prípadní nájomcov, ktorých môže následne žalovať len samotný majiteľ domu)

S ohľadom na uvedený záver, medzi účastníkmi konania sporná otázka charakteru predmetnej vodnej plochy (t.j. či ide o vodný tok, alebo vodnú nádrž) nie je z hľadiska predmetu konania určujúca, je však potrebné zo strany súdu sa s ňou vypořiadat'. Pokiaľ ide o posúdenie či sa jedná o rybník alebo vodnú nádrž, táto otázka je bezpredmetná nakoľko z hľadiska vodného zákona (§ 52) majú rovnaký režim ako vodné stavby. Žalovaný argumentuje, že vodná nádrž je vodný tok (hoci vodný zákon uvedené termíny odlišuje a definuje samostatne vo svojej šiestej a ôsmej časti), zrejme s cieľom dosiahnuť pri aplikácii čl. 4 Ústavy SR (vodné toky sú vo vlastníctve štátu) v spojení s ust. § 43 ods. 1 a 2 vodného zákona (v zmysle ktorých koryto vodného toku - t.j. pozemky po ktorých vodný tok preteká - je súčasťou vodného toku) záver, že pozemky pod vodným tokom sú súčasťou vodného toku a vlastnícky teda patria štátu, preto neprichádza pojmovo do úvahy bezdôvodné obohatenie. Odhliadnuc od okolností, že uvedené je v rozpore s údajmi katastra nehnuteľností (aj keď zo zásad zapisovania údajov do evidencie nehnuteľností vyplýva, že evidované vlastnícke vzťahy platia, kým nie je preukázaný opak) si žalovaný sám odporuje, keď na pojednávaní udáva, že štát sa snaží vykupovať pozemky pod vodnými tokmi (v prípade keby sa štát považoval za vlastníka, by pochopiteľne nevykupoval svoje vlastníctvo, ale bránil by sa určovacou žalobou na súde), ďalej je potrebné upriamiť pozornosť žalovaného na potrebu odlišovať úpravu verejného (správneho) práva (pre účely ktorého je koryto súčasťou vodného toku) v danej oblasti štátnej správy od súkromno-právnej roviny vlastníckych vzťahov, kde (§ 120 ods. 2 OZ) platí, že vodné toky nie sú súčasťou pozemku. Žalovaný ďalej nepreukázal (resp. ani netvrdil) že by došlo k vyvlastňovaciemu konaniu k pozemkom pod predmetnou vodnou plochou. Žalovaný sám predložil evidenciu vodných nádrží vyhotovenú ústredným orgánom štátnej vodnej správy a vodného hospodárstva - Ministerstvom pôdohospodárstva (rovnako žalovaný predložil zmluvu o podmienkach výkonu rybárskeho práva na vodných nádržiach), preto argumentáciu žalovaného že sa jedná o vodný tok súd vyhodnotil ako účelovú a podľa názoru súdu niet dôvodu pochybovať, že v predmetnom prípade ide o vodnú nádrž a nie potrebné dopĺňať dokazovanie ohľadne tejto okolnosti.

V prípade definovania predmetnej vodnej plochy ako vodnej nádrže rovnako (ako keby išlo o vodný tok) platí, že pozemky pod vodnou nádržou nie sú v zmysle občianskeho práva jej súčasťou, preto podľa názoru súdu dochádza k obmedzovaniu vlastníckych práv žalobkyne bez náhrady. Tento nežiadúci stav je poplatný dobe svojho vzniku (podľa tvrdenia žalobkyne vznikla vodná nádrž ešte pred r. 1963), kedy sa neprikladal dôraz na ochranu súkromného vlastníctva, pričom však treba uviesť, že úpravu zodpovedajúcu terajšiemu § 26 ods. 7 a 9 vodného zákona (o náhrade pri vyvlastnení) obsahovala aj dobová právna úprava predmetného úseku štátnej správy (§ 29 zák. č. 11/1955 Zb. o vodnom hospodárstve). Otázku

vzájomnej konkurencie, resp. konzumcie týchto dvoch nárokov, t.j. súkromno-právneho inštitútu bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k inštitútu vyvlastnenia, resp. náhrady za vyvlastnenie súd v danom prípade neriešil, nakoľko bol viazaný vymedzením nároku tak ako to uviedol žalovaný, t.j. že ide o bezdôvodné obohatenie, v prípade ktorého ako súd vyššie uviedol, žalobkyňa z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie na strane žalovaného nemohla byť úspešná a na základe týchto skutočností súd žalobu zamietol.

Nakoľko procesne úspešný žalovaný v priebehu konania nepodal návrh na rozhodnutie o trovách (§ 151 ods. 1 O.s.p. – súd rozhoduje o povinnosti nahradiť trovy len na návrh), súd o trovách nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorú veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonával ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V Rimavskej Sobote, dňa 24. októbra 2012

Za správnosť: Monika K [REDACTED]

JUDr. Erik V a r g a
sudca